

[Alice Faber]

amtmanden og hans jurister at afgøre disse spørgsmål. Jeg havde dog forventet, at man ville drage noget af den ekspertise, som findes i de nuværende samråd, med over i statsamterne. Svaret gør mig endnu mere bekymret for justitsministerens forslag. Jeg har så megen respekt for det arbejde, som samrådene har lavet, at jeg finder, det er en devaluering af deres arbejde at overlade det til kun én faggruppe.

Jeg er meget rolig ved at nægte meget yngre, som er gift med betydelig ældre ægtefæller, muligheden for adoption. Jeg synes, at det skal være svært at adoptere, og jeg synes, det er vigtigt, at forældrene har en alder, der svarer til de fleste forældres alder.

Jeg kan sige til ministeren, at Gunhild Dues begrundelse for at trække sig er, at hun ikke vil sidde og administrere ud fra et grundlag, som hun finder urimeligt, så det er sådan set i samklang med det, jeg siger. Jeg er jo også SF'er, så det passer måske meget godt, som justitsministeren siger. Vi finder, det er vigtigt, at man har et rimeligt grundlag at beslutte på. Ellers kan man ikke beslutte tilstrækkeligt for dem, man sidder og beslutter for.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Arentoft):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 42:

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand. (Ændring af reglerne om hjælp til hjemmeboende handicappede børn samt ændrede regler om støtte til erhvervelse af motor køretøjer til personer med invaliditet).

(Fremsat 19/10 83).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Torben Lund (S):

Det er med nogen forbløffelse, vi har konstateret indholdet af de ændringer, socialministeren nu foreslår i reglerne om hjælp til familier med et hjemmeboende handicappet barn. Forbløffelsen skyldes sådan set ikke uenighed i forslaget om en bagatelgrænse, men at socialministeren netop tilhører det parti, som sidste forår slet ikke kunne vente på resultatet af den undersøgelse, socialstyrelsen var i gang med om anvendelsen af bistandslovens § 48. Medens man var i opposition i foråret 1982, skulle man af al magt have gennemført en ordning, så også små merudgifter kunne kompensereres fuldt ud, uanset om modtagerfamilien havde gode økonomiske forhold, og uanset hvilken lidelse det drejede sig om. Men nu foreligger undersøgelsesresultatet, og det har egentlig fuldt ud bekræftet vores advarsler i foråret 1982 mod at lave så generelle regler. Jeg forstår, at socialministeren også er blevet klogere, og det er vi da godt tilfredse med.

Vi er enige i, at der bør indføres en bagatelgrænse eller noget lignende, sådan at der kun ydes støtte, når de månedlige udgifter overstiger et vist beløb. Socialstyrelsens undersøgelse af kommunens anvendelse af bistandslovens § 48 har vist, at langt den overvejende del af hjælpen bliver ydet til dækning af ganske små udgifter, og uden at der er tale om nogen vidtgående handicap eller børn med kroniske lidelser. Når det drejer sig om familier med mellemstore og høje indkomster, finder vi, det er rimeligt, at sådanne mindre merudgifter bliver betalt af familien selv.

Men dermed har jeg også sagt, at vi vil lægge stor vægt på, at når det drejer sig om lavindkomstfamilier, må der laves nogle særlige dispensationsordninger vedrørende bagatelgrænsen. Vi ønsker at få handicapbegrebet og begrebet kronisk lidelse defineret noget nærmere.

Jeg vil godt spørge socialministeren, om man har overvejet andre betalingsregler end en generel bagatelgrænse. Hvis man har overvejet andre, kunne det være interessant at høre, hvad de overvejelser er gået ud på.

[Torben Lund]

Den anden del af lovforslaget går ud på at ændre reglerne om støtte til invalidebiler. Jeg må sige rent ud, at det er ikke muligt her ved første behandling at gå i detaljer med den del af forslaget. Vi er indstillet på, at der skal ske nogle ændringer på det område, men den rapport, som socialstyrelsens arbejdsgruppe på det område har udarbejdet, og som forelå i marts måned, fik vi først i går eftermiddags. Der må være sket en eller anden kommunikationsbrist. Da vi først fik den i går eftermiddags og den er på 100 sider og temmelig indviklet, kan vi altså ikke gå i detaljer med det forslag. Men jeg har haft lejlighed til lige at løbe rapporten igennem, og det ser ud, som om der er ting deri, der kan bruges, og jeg synes også, det ser ud, som om der er ting i lovforslagets bemærkninger, som peger i den rigtige retning.

Jeg kunne da godt nævne et par eksempler. Man vil ophæve kravet om, at bilen kun må benyttes af personen selv, der har invaliditeten. Det er nok meget rimeligt at blødgøre reglerne på det punkt, ligesom vi også er indstillet på, at modregningsreglerne vedrørende salgsprovenuet i en udskiftningssituation nok også skal ændres.

Men som sagt: vi må have lejlighed til at undersøge kriterierne og finansieringsreglerne lidt nærmere. Jeg føler mig egentlig ikke overbevist om, at de forslag, som socialministeren har fremsat, er tilstrækkelige, og jeg føler mig heller ikke overbevist om, at det vil være muligt at gennemføre nogle rimelige og nødvendige forbedringer på en udgiftsneutral måde. Jeg tror nok, vi må se på, om ikke det bliver nødvendigt at afsætte yderligere midler til det område.

Lizzie Lichtenberg (KF):

Dette lovforslag, nr. L 42, fastsætter nærmere regler dels om hjælp til hjemmeboende handicappede børn, dels om støtte til erhvervelse af invalidebiler. Det er bilstandslovens § 48 og § 58, der behandles her.

Det konservative folkeparti kan give tilslutning til, at der indføres en egenbetaling, således at der kun kan ydes støtte, når den månedlige udgift overstiger et vist beløb. Der er i bemærkningerne til forslaget nævnt et beløb på 100–200 kr. Indførelsen af denne egenbetaling ser jeg som en opstramning omkring de egentlige handicapgrupper, og det

skulle også være nemmere at administrere, nemmere at skønne i disse sager.

Vi kan støtte, at personer, der i hjemmet forsørger et barn med et vidtgående handicap eller et barn, som har en kronisk lidelse, ikke er omfattet af egenbetalingen, og at denne undtagelse også vil komme til at gælde for personer med lavindkomst. Provenuet, som er skønnet af ministeren til at blive 8–10 mill. kr., vil blive brugt til at gøre tilkendelse af hjælpemidler uafhængig af socialindkomsten. Denne ændring hilser jeg velkommen, da det er vor grundlæggende opfattelse, at samfundet bør kompensere et handicap.

Vedrørende tildeling af hjælpemiddelbiler, som man jo kalder det, når man taler om § 58, går man over til tildeling efter funktions-evnekriterier i stedet for kriteriet diagnostisk invaliditetsgrad. Heri føler jeg at der ligger et totalitetsprincip, fordi man netop her ser personens fulde muligheder, et totalitetsprincip, som er i overensstemmelse med bilstandslovens intentioner. Det vil give en mere nuanceret vurdering af ansøgerens evne til at færdes. Ens lån til alle og indførelse af nye regler om støtte i særlige tilfælde ved biler over lånerammen vil gøre sagsbehandlingen enklere, og de nærmere udregninger vil jo afsløre, om der er den ligevægt i det, at beregningen holder. Den personlige brug af en hjælpemiddelbil har jo været diskriminerende, men har vel været nødvendig, da man indførte loven, og derfor er jeg tilfreds med, at man også tager det spørgsmål op, og kan tilsige en positiv, hurtig udvalgsbehandling.

Henrik Toft (V):

Det er ikke ukendt for folketingsrådet at ændre i lov om social bistand, og vi ved godt alle sammen, at det er et område, hvor der skal fares med lempe. Derfor er det også tilfredsstillende, at det i denne omgang er et lille, uskyldigt forslag, der kan rette nogle skævheder op. Når der her samtidig gennemføres en administrativ forenkling, er det helt i tråd med regeringens politik i øvrigt.

Venstre er tilfreds med, at forældre til børn med vidtgående handicap eller en kronisk lidelse og forældre med lav indkomst friholdes for bagatelgrænsen. Reglerne for tildeling af invalidebiler har givet anledning til kritik. Det kan ikke undre. Jeg håber, der

[Henrik Toft]

ved dette lovforslag rettes nogle af kritikpunkterne.

Venstre er positivt over for forslaget og tilsiger herved positiv medvirken under udvalgsarbejdet.

Birthe Hansen (SF):

Jeg vil starte med at gøre opmærksom på, at vi er imod at give bemyndigelse til en socialminister, måske især til socialministeren i en borgerlig regering, for hvad skal bemyndigelsen bruges til? Jo, til at indføre en bagatelgrænse i § 48, en bagatelgrænse af størrelsesordenen 100–200 kr. Så er det, man godt kan undre sig over – og det gjorde hr. Torben Lund altså også – at netop de borgerlige partier, som i foråret 1982 fik ændret § 48 således, at man fjernede indtægtsafhængigheden for hjælp til familier, der har hjemmeboende handicappede børn, nu ønsker at indføre en bagatelgrænse. Vi var selvfølgelig positive dengang over for at få fjernet denne indkomstafhængighed, lige så vel som vi var imod den, da den blev indført af den socialdemokratiske regering i 1980.

Vi har i SF altid haft en målsætning om normalisering og integrering af handicappede i det øvrige samfund. Det er helt klart samfundets opgave at udligne, udjævne og afhjælpe de ekstra problemer, som handicappede støder på som følge af deres handicap, og selvfølgelig er disse problemer ikke afhængige af de pågældendes indtægt.

Samtidig vil socialministeren med sin bemyndigelse hjælpe kommunerne i det daglige arbejde, således at kommunerne får mulighed for at udelukke et stort antal utilsigtede småtilskud. De sidste ord, »utilsigtede småtilskud«, indeholder igen det, man gang på gang udsættes for fra borgerlig side, nemlig en mistænkeliggørelse af de mennesker, der ser sig nødsaget til at henvende sig til landets socialforvaltninger for at søge økonomisk hjælp af forskellige årsager.

Jeg vil gerne endnu en gang slå fast, at jeg ikke tror på, at nogen mennesker synes, det er sjovt at skulle henvende sig for at søge økonomisk hjælp, hvad enten det drejer sig om 100 kr. eller mere.

Men når man så også i bemærkningerne siger, at man vil friholde personer med lav indkomst, er det da udmærket, hvis man tager det alene på ordlyden, men en lav ind-

komst kan så sandelig være mange ting, og når man som socialminister i en borgerlig regering synes, at beløbet godt 3.000 kr. pr. måned, nemlig det beløb, som udgør den varige hjælp, og som ca. 50.000 mennesker efterhånden er sat på her i landet, ikke er en lav indkomst, men efter socialministerens skøn tilstrækkeligt til at klare samtlige et menneskes eller en forsørgers behov i tilværelsen for, kan man jo nok være noget betænkelig ved ordlyden i bemærkningerne. Og at det skulle være en lettelse i sagsbehandlingen, kan jeg heller ikke få øje på, for folk vil under alle omstændigheder komme og søge, og man vil i forvaltningerne være nødt til at vurdere handicappet og rimeligheden af merudgifterne, og derfor vil sagsbehandlingen ikke blive lettet. Men jeg har derimod ladet mig fortælle, at man i nogle kommuner – hvor mange ved jeg ikke, men jeg ved, det i hvert fald gælder en enkelt kommune her i landet – efter at man fik fjernet indkomstafhængigheden i sommeren 1982, selv for længst har indført en bagatelgrænse, og så må jeg spørge, om det er meningen, at vi her i folketinget skal lovliggøre de ulovligheder, man foretager ude i kommunerne, for så siger jeg tak. Hvis meningen med at indføre bagatelgrænsen er, at man skal spare de 8–10 mill. kr. ved at overflytte den for at udligne merudgifterne ved at fjerne bekendtgørelse nr. 470 af 22. oktober 1980, § 41, stk. 3–9, reglen for betaling af hjælpemidler efter socialindkomsten, synes jeg nok, det havde været rimeligere at finde disse merudgifter et andet sted, for selvfølgelig skal den afhængighed af indkomsten også fjernes dér, men en bagatelgrænse i bistandslovens § 48 er vi helt klart imod.

Om anden del af lovforslaget, vedrørende § 58, støtten til invalidebil, vil jeg sige følgende: hvis jeg skal henholde mig til udtalelsen fra De samvirkende Invalideorganisationer, som findes i en rapport fra arbejdsgruppen om forenkling af bistandslovens regler om hjælp til invalidebiler, må jeg sige, at socialministeren med de ændringer, der her foreslås, langt fra lever op til det, man kunne ønske sig fra De samvirkende Invalideorganisationers side.

Men reglerne er på mange måder uoverksuelige og urimelige, og jeg ser noget positivt i, at man vil tage nogle ting op, selv om det måske stadig væk kun er lapperier, og

[Birthe Hansen]

håber så, at vi i udvalgsarbejdet kan få uddybet forskellige ting, bl.a. hvad et funktionsevnekriterium står for, hvis det fremover skal bruges som grundlag for tildeling i stedet for det nuværende graduerede invaliditetskriterium.

Som sagt vil vi gå positivt ind for den del af lovforslaget, der vedrører § 58, hvorimod vi tager afstand fra forslaget vedrørende § 48.

Birgith Mogensen (CD):

CD kan tilslutte sig dette lovforslag, hvis idé bl.a. er at give socialministeren bemyndigelse til at fastsætte reglerne for, i hvilket omfang nogle forældre til hjemmeboende handicappede børn selv må afholde en del af de dermed forbundne udgifter. Meningen er, at der kun kan udbetales støtte, såfremt de månedlige merudgifter overstiger et vist beløb, nemlig den såkaldte bagatelgrænse. Ved at gennemføre en sådan regel vil kommunerne i gennemsætning til nu kunne udelukke mange utilsigtede og derfor urimelige tilskud i ca. 150 kr.s størrelsen. Administrativt vil det også medføre en reducere af kommunernes omkostninger. Det pointeres, at forældre til børn med sværere handicap eller kroniske lidelser ikke kommer ind under nævnte bagatelgrænseregulering. Det samme gælder for forældre med lav indkomst.

Hvad angår invaliders variable betingelser, bistandslovens § 58, for at opnå støtte til erhvervelse af motorkøretøj og brugen af samme, har de fleste af os været udsat for mere eller mindre relevant kritik. Derfor nedsatte socialstyrelsen den 1. januar 1982 en arbejdsgruppe, hvis opgave var at analysere kritik og problemer samt udarbejde en rapport, der samtidig kunne forenkle bistandslovens regler om støtte m.v. til invalidebiler.

Rapporten lå på bordet i marts 1983, og en række forenklingsforslag med hensyn til støtte til og tildeling og brug af invalidebiler blev åbenbart så udgiftkrævende, at landets stramme økonomiske politik ikke på nuværende tidspunkt kan benytte dem, men i bemærkningerne til lovforslaget har socialministeren opstillet 5 regelsæt, der vil forenkle og forbedre hele forholdet vedrørende invalidebiltildeling, økonomi etc.

Naturligvis vil CD gerne være med til at benytte arbejdsgruppens forslag i højere

grad, men vi må erkende, at sparekniven også må beskære på dette område, og derfor giver CD socialministeren sin tilslutning til lovforslag nr. L 42.

Tove Niemann (FP):

Dette lovforslag indeholder to ændringer til loven om social bistand. Den første går ud på at ophæve bagatelgrænsen, det vil sige betaling for udgifter, der ikke overstiger 200 kr., for forældre med hjemmeboende handicappede børn. Forældre med en meget lav indkomst skal derimod stadig kunne få godtgjort sådanne udgifter, ligesom personer, der forsørger et barn med et vidtgående handicap, ikke vil blive omfattet af denne bagatelgrænse.

Det andet punkt, lovforslaget indeholder, er en forenkling af reglerne om hjælp til invalidebiler. Reglerne skal ændres således, at der indføres et funktionsevnekriterium som grundlag for tildelingen, til erstatning for det nuværende invaliditetskriterium. Vi kan gå ind for det, der står i rapporten fra socialstyrelsen, nemlig at hjælpen til befordringen må sigte mod, at den enkelte med udgangspunkt i sin konkrete situation kan tilrettelægge en så selvstændig og selvhjulpent tilværelse som muligt, og opfordre til beskæftigelsesaktiviteter, og at personer med et indgribende bevægelseshandicap får samme frihed til og mulighed for et selvstændigt og aktivt liv, som andre medborgere har det. Det er fremskridtspartiets klare politik, og det indgår i det her, at det er en form for hjælp til selvhjælp.

Ophævelsen af kravet om, at bilen kun må bruges af personen med invaliditet, ser vi også fra fremskridtspartiets side positivt på, fordi det er vores klare målsætning, at man skal undgå restriktioner og forbud, der er vanskelige at håndhæve.

Vi vil således gå meget positivt ind i udvalgsarbejdet.

Aase Olesen (RV):

Jeg vil gerne begynde med at sige, at ministeren kan forvente et klart nej til enhver form for bemyndigelse i denne lovgivning. Vi har haft nok af bemyndigelser på dette område, og vi har faktisk set nok af uhæderlig politik i denne sammenhæng til, at vi på nogen måde har lyst til at gå ind i nogen form

[Aase Olesen]

for bemyndigelse. Skal vi være med til noget, så skal vi nøjagtigt vide, hvad vi går med til, og ikke risikere knivstik fra alle mulige partier efterhånden i dette folketing på dette område.

Vi har fra 1980 været med til at begrænse udgiftsstigningerne i bilstandsloven, herunder de udgiftsstigninger, der viste sig for § 48, stk. 1. Vi har måttet tage mange fuldstændig meningsløse debatter her i folketinget om det spørgsmål; vi har endog haft en forespørgselsdebat om handicapåret, som næsten udelukkende kom til at handle om dette lille stykke i § 48.

Så har vi i maj 1982 haft et forslag, der fuldstændig ophævede enhver begrænsning af udgifterne på dette punkt. Vi sagde dengang, at vi i den undersøgelse, der var på vej, var klar til at se på, om der var yderligere brug for at regulere bestemmelsen, eller om der var mulighed for at ændre den, men vi fik ét eneste svar fra venstre, fra de konservative, fra SF og fra VS. Jeg skal endda citere så prominent en person som nuværende statsminister Poul Schlüter, der sagde, at vi kan være uenige om meget på det sociale område, men lad være med at antaste vores motiver. Om den undersøgelse, man bad det konservative folkeparti om at afvente, siger det daværende folketingsmedlem hr. Poul Schlüter: der er ingen grund til at vente, for dette drejer sig ikke om lovens administration, det drejer sig om lovens princip, som efter vores opfattelse er forkert og har været forkert fra det øjeblik, da princippet blev grundfæstet som lov.

Jeg vil gerne spørge, hvad det er, der har fået det konservative folkeparti til nu at forlade dette grundfæstede princip. Hvad er forskellen på det, ministeren nu forsøger at få gennemført, ganske vist via en bemyndigelse – men det gør det jo ikke bedre – og det, som blev indført under daværende socialminister Ritt Bjerregaards regering? Hvad er forskellen?

Vi ønskede at begrænse de mange små udgifter til folk, som havde børn, som ikke havde egentlige handicap. Det fremgik klart af den dagsorden, der blev vedtaget den 5. februar. Jeg vil gerne spørge, hvori forskellen består, hvad der er grunden til, at man nu har forladt det princip, som var så vigtigt. Jeg kan citere ordføreren, der dengang sagde: for os er det et principspørgsmål; vi øn-

sker, at der kompenseres for et handicap, og derefter står vi lige, uanset indtægt.

Jeg ønskede dengang – og det kan man læse i de gamle referater – at få en diskussion om, hvad vi skulle forstå ved et egentligt handicap, og det har den konservative ordfører også nævnt her i dag; hvad er det, der er så afgørende forandret fra dengang og til nu? Jeg synes, ministeren anstændigvis bør give os en forklaring på det. Som sagt går vi ikke ind i nogen form for bemyndigelse på dette område.

Jeg kunne i øvrigt have lyst til at spørge, hvordan ministeren kan være sikker på, at han nøjes med at spare 10 mill. kr. Det var også det, socialminister Ritt Bjerregaard ønskede at spare. Besparelsen er som bekendt omkring de 40; vi ved i øvrigt ikke, hvad den var, inden loven helt blev ophævet. Vi vil gerne vide, hvordan ministeren kan tro, at man kan styre kommunerne i bilstandslovs spørgsmål bedre nu, end man kunne i 1981.

Hvad angår spørgsmålet om at ændre reglerne for invalidebiler, må jeg sige, at jeg sad i social- og skatteudvalget hele dagen, og den betænkning, som måske giver forklaringen på, hvad lovforslaget handler om, fik jeg i hånden ved 9-tiden. Jeg kan simpelt hen ikke ud af lovforslaget se, hvad ministeren vil bruge sin bemyndigelse i stk. 2 og 3 til. Der står meget rigtigt en række principper – men det er jo kønne ord, det er ikke udformet i nogen som helst regler – og så står der, at man vil tage hensyn til den rapport, der er afgivet af et udvalg – det var den, vi fik sent i aften – men man vil ikke komme med de forslag, som udvalget kommer med. Det er nemlig udgiftkrævende omlægning af udmålingsreglerne for støtten.

Ja men så må jeg spørge, hvad man egentlig vil, for jeg forstår på ministerens forslag, at man vil lave nogle regler, selv om vi altså ikke får at vide, hvad det er, som ikke må koste ret meget. Jeg glæder mig meget til at se, hvad det går ud på.

Men som sagt skal man ikke forvente, at det radikale venstre stemmer for nogen form for bemyndigelse på det her område.

Fjerde næstformand (Arentoft):

Jeg vil gerne på givnen foranledning citere § 27 i folketingets forretningsorden, der siger:

[Fjerde næstformand]

»Citater må kun anvendes i begrænset omfang. Det skal klart fremgå af indlægget, hvornår citatet begynder, og hvornår det slutter. Ligeledes skal det tydeligt tilkendegives, hvorfra citatet er hentet, og hvor det er at finde i det pågældende skrift.«

Det vil, når man henviser til Folketingstidende, sige, at man også giver årstal og spaltenummer.

Tinning (VS):

Lovforslag nr. L 42 som fremsat den 19. oktober 1983 giver egentlig mere anledning til mangel på klarhed end til egentlig klarhed. Det, som kan give anledning til uklarhed, er f.eks. socialministerens bemærkninger i den skriftlige fremsættelse om egentlige handicapgrupper. Jeg vil gerne vide, hvad socialministeren mener med en egentlig handicapgruppe, og hvad socialministeren eventuelt måtte mene med en uegentlig handicapgruppe. Jeg ville også godt vide, som mange andre ordførere allerede har været inde på, hvad der menes med små tilskud, hvad der menes med lav indkomst, og hvad der menes med kronisk lidelse, alt sammen i socialministerens ordforråd, for vi ved jo godt, at når socialministeren taler om lavindkomst, skal den være, jeg havde nær sagt utrolig lav, før socialministeren vil sige: dér må vi nok gøre et eller andet.

Derudover vil jeg sige, at vores holdning til de foreslåede ændringer i § 48 er lige så klar, som den hele tiden har været. Vi har en principiel holdning til dette spørgsmål, der drejer sig om hjælp til hjemmeboende handicappede børn, nemlig det princip, at der selvfølgelig skal kompenseres fuldt ud.

Den megen snak om, at de, der har mange penge, selvfølgelig skal bære de tungeste byrder, og alt det dér, er noget, vi ikke vil klare over sociallovgivningen eller handicaplovgivningen, men derimod over skattelovgivningen.

Hvad angår ændringen af § 58, kunne jeg for så vidt uden videre tilslutte mig bemærkningerne fra den socialdemokratiske ordfører, hr. Torben Lund, der stort set brugte et par minutter til at gøre rede for, at han ikke rigtig havde fundet ud af, hvad det hele drejede sig om, fordi vi først fik rapporten i går. Det er jeg fuldstændig enig i, og jeg kan love

en positiv, velvillig og interesseret udvalgsbehandling.

Inge Krogh (KrF):

Kristeligt folkeparti kan gå ind for det foreliggende lovforslag. Vi er enige i, at der uden skade kan være en bagatelgrænse på ca. 100 kr. månedligt for godtgørelse af udgifter til de forældre, der forsørger et handicappet barn i hjemmet, og vi er meget tilfredse med, at denne bagatelgrænse altså ikke kommer til at gælde for de mennesker, der har et svært handicappet barn i deres hjem, og som har store udgifter og stor arbejdsindsats.

Vi er enige i, at der må ske en forenkling af reglerne om støtte til bilkøb for handicappede, der ikke kan bruge offentlige transportmidler, men det er et meget vanskeligt og ømtåligt område, og det er noget, der giver anledning til megen misundelse og megen snak rundt omkring.

Vi er enige i, at der skal være ens låneramme over hele landet, og at de, der skal have dyrere biler, fordi de enten skal have en større bil eller en bil med specielle hjælpemidler, får det, det koster ud over en almindelig bil, får den støtte i form af rente- og afdragsfrit lån. Det er godt, at det er funktionen og ikke selve invaliditeten, der skal bestemme, om der kan gives støtte, men det bliver nok lidt vanskeligt at definere.

Bilen skal kunne benyttes af andre end den handicappede, og uden at den handicappede er med. Det har vel altid fundet sted, selv om man sådan set ikke måtte gøre det, men det bliver nok vanskeligt at undgå, at der kan komme noget misbrug på den måde.

Socialministeren (Palle Simonsen):

Jeg har hele tiden under udarbejdelsen af dette lovforslag været klar over, at vi, når det kom til debat i folketinget, ville stikke fingeren ned i et sår, som det var ubehageligt at komme ned i, det kan jeg lige så godt sige ganske åbent, men det skulle vel ikke afholde mig fra at fremsætte et lovforslag, som jeg finder i øvrigt indeholder en række positive og væsentlige elementer.

Hr. Torben Lund startede med at spørge, hvorfor man ikke dengang kunne vente på socialstyrelsens rapport. Der findes faktisk kun ét svar efter min mening – det tror jeg

[Socialministeren]

socialdemokratiet har lært i de sidste 14 måneder: der er undertiden og normalt ret stor forskel på at være i opposition og at være regering. Det er vel nok det enkle svar på det spørgsmål, hr. Torben Lund stiller.

Når fru Aase Olesen går ind i langt højere grad med stærke følelser i spørgsmålet om, hvordan man kører frem og tilbage i denne sag, vil jeg kun ganske stilfærdigt sige, at jeg også har læst debatten igennem fra foråret 1982, for jeg var klar over, at der ville blive fundet citater frem til denne debat. Jeg kan godt se, at der måske er foregået ting, som ikke altid har været lige gennemtænkte, i retning af at presse et forslag igennem uden at se på, hvad konsekvenserne kunne være. Det skal jeg blankt sige, og det håber jeg i hvert fald kan mildne fru Aase Olesen en smule, men det afholder mig ikke fra, når jeg sidder som ansvarlig minister på dette område, at prøve at se på, hvordan vi får løst problemerne på en fornuftig og sammenhængende måde, for jeg tror, man må sige, at det ikke er lykkedes, bl.a. på grund af udgangen på debatten om forslaget om § 48 sidste forår.

Jeg vil egentlig foretrække, at man nu siger: lad os prøve at se, hvordan vi får sammenhæng i tingene, og det mener jeg, som jeg allerede har givet udtryk for, er indeholdt i dette forslag, hvor hovedprincippet jo er at prøve at omprioritere midlerne inden for det område, vi beskæftiger os med her, således at de midler, der gives på handicapområdet, i højere grad kommer de mennesker, der har et egentligt fysisk eller psykisk handicap eller er kronisk syge, til gode, medens vi tager ude i det, som vi kalder periferiområderne, hvor vi ikke mener at der er tale om egentlige handicap.

Jeg tror, at man, uanset hvem der sad med regeringsmagten, var nødsaget til at se på kroner og øre i denne sammenhæng. Det er jo ikke altid, man kan gøre, som SF siger: vi ophæver alle de ting, vi finder ubehagelige. Det her må ske på et udgiftsneutralt grundlag, og derfor flyttes der ude fra periferigrupperne over til det, som vi kalder egentlige vidtgående handicapområder.

Det er den overordnede målsætning med dette forslag.

Hr. Torben Lund spørger, om der har været overvejet andre regler end det, som man kalder bagatelgrænsen, som nok ikke er noget særlig godt udtryk. Ja, der har sådan set

været overvejet mange ting, men efter et meget grundigt arbejde såvel i socialstyrelsen som i socialministeriet på hele dette område, også for at leve op til den overordnede målsætning, jeg skitserer her, er vi nået frem til, at dette her er den enkleste, bedste og socialt mest forsvarlige måde at gøre det på.

Vi tror på, at det kan gøres på en udgiftsneutral måde – det var det, hr. Torben Lund ligesom satte et spørgsmålstegn ved – men jeg erkender, at dette lovforslag er meget kompliceret, fordi det, der er tænkt på her, også hænger sammen med en række ting, som kan foregå på administrativt grundlag, og derfor er det klart, at der under udvalgsarbejdet må skaffes oplysninger frem om, hvad det egentlig er, der totalt sker administrativt såvel som via de foreliggende konkrete lovforslag.

Jeg har forstået, at fru Aase Olesens afvisning af bemyndigelsesbestemmelsen på dette område er meget bastant. Det behøver man vist ikke at bore så meget mere i. Jeg er egentlig heller ikke særlig stor tilhænger af den slags bemyndigelser, men hvad angår § 48 og § 58, har jeg svært ved at se, hvordan man kan løse problemerne, uden at man når frem til en eller anden form for bemyndigelse. Men det er jo ikke noget nyt; § 48 og § 58 er ikke noget, jeg har opfundet. Hvis fru Aase Olesen er i stand til at formulere det, der er tænkt på her, på en sådan måde, at det kan gå ind i en lovgivning, så deltager jeg meget gerne i en diskussion om dette, men jeg tror, det bliver utrolig vanskeligt. Jeg siger det bare for en ordens skyld, for bemyndigelsessystemet er noget bærende i disse to paragraffer, og de problemer, vi ønsker at løse, er jeg bange for – sådan vil jeg godt udtrykke det – at vi ikke er i stand til at løse så meget anderledes end på den måde, der er lagt op til i lovforslaget.

Der er flere, der har besværet sig meget over, at det var vanskeligt at udlede af dette her, hvad der egentlig skete på invalidebilområdet. Jeg synes egentlig, at det fremgår meget klart af bemærkningerne til lovforslaget, men da der nu er rejst så megen tvivl om, hvad der egentlig sker, vil jeg gerne benytte lejligheden til at citere bemærkningerne:

» – Indførelse af et funktionsevnekriterium som grundlag for tildelingen i stedet for

[Socialministeren]

det nuværende graduerede invaliditetskriterium.

– Ophævelse af kravet om, at bilen kun må bruges af personen med invaliditet.

– Indførelse af ens låneramme for almindelige bilbevillinger.

– Indførelse af en adgang til at anvende et eventuelt nettoprovenu i en udskiftningssituation til køb af ny bil ud over lånerammen.

– Indførelse af nye regler om støtte i særlige tilfælde til biler ud over lånerammen, således at hjælp inden for lånerammen ydes efter samme regler som almindelige lånerammebiler, medens støtten ud over lånerammen ydes som rente- og afdragsfrit lån.«

Det synes jeg faktisk er ret krystalklart. Der skal ikke herske nogen tvivl om, at det, der er tale om her, når vi skal se på det økonomiske – for der er jo to elementer: en forenkling af reglerne og en mindre, økonomisk forbedring – naturligvis er ophævelse af provenureglen, så der er klart tale om en økonomisk forbedring. Det er korrekt, som det er blevet nævnt af en af ordførerne, at invalideorganisationerne gerne ville have haft en større forøgelse end den, der her er tale om. Det, jeg kan sige her under førstebehandlingen, er, at lige så vel som invalideorganisationerne har gjort det klart, at man for så vidt kan tilslutte sig principperne for den såkaldte bagatelgrænse, som de er udformet nu, hvor man undtager lavtlønsgruppen, de kronisk syge og dem, der har hjemmeboende børn med vidtgående handicap, lige så vel kan man naturligvis ikke fra invalideorganisationernes side erklære sig glade og lykkelige over den forbedring, der sker, hvad angår invalidebilerne, det er ganske klart. Men det er en forbedring; det vil jeg meget klart understrege.

Jeg tror, jeg dermed er gået ind på de hovedprincipper, der har været fremme under denne første behandling, og jeg vil slutte af med at takke for en, synes jeg, alt i alt meget positiv holdning. Jeg har indtryk af, at vi her har mulighed for at finde en løsning på et område, som nu har været under meget stærk debat gennem de senere år, og hvor det forhåbentlig kunne føre os frem til ikke alene den rigtige løsning, men også en ro på dette område, således at vi når den overordnede målsætning: at prioritere mennesker med egentlige handicap højt i ydelserne på disse

områder, og således at vi derigennem giver kompensation for handicap.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling

vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Arentoft):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Fjerde næstformand (Arentoft):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Medlem af folketinget *Ole Vig Jensen* har meddelt mig, at han på grund af udsendelse i offentligt hverv ikke vil kunne give møde i tinget i mindst 7 dage, hvorfor han anmoder om orlov på grund af udsendelse i offentligt hverv fra og med den 2. november samt om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

Medlem af folketinget *Anders Poulsen* har meddelt mig, at han på grund af udsendelse i offentligt hverv ikke vil kunne give møde i tinget i mindst 7 dage, hvorfor han anmoder om orlov fra og med den 1. november samt om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

Arbejdsministeren har meddelt mig, at hun ønsker at tage følgende lovforslag tilbage:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. (Dækningsgrad efter medlemsanciennitet og forhøjelse af bidrag).

(Lovforslag nr. L 12).

Ønsker nogen at optage dette forslag? (Ophold). Da det ikke er tilfældet, er lovforslaget bortfaldet.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Valutaudvalget (19/10 83):